

Babišova vláda nejenom enormně zadlužuje stát ale “řeší” to tyranským zvyšováním daní. Lidé se logicky brání a přesouvají na černý trh

- CZ24 News | 24. srpna 2021

ČESKO: Skokové zvyšování spotřební daně z tabáku přineslo opačný efekt, než který stát původně zamýšlel. Lidé totiž v loňském roce méně utráceli za tabák a došlo tak z roku na rok k poklesu výběru daně. Jedním z důvodů je i skokový nárůst spotřební daně, která oproti roku 2019 vylétla o 10 procent. S dalším zdražováním se počítá i v dalších letech. Ekonomové však varují, že další zdražování napomůže jen černému trhu, na který se lidé už přesouvají z důvodu drahých cigaret.

Ministerstvo financí pod vedením Aleny Schillerové (ANO) se vrhlo na zvyšování spotřebních daní. V posledních letech tak rostly například u lihu či hazardu. Nejvíce však zdanění naskakuje u tabákových výrobků. Důvodem prý je, že cigarety jsou pro lidi škodlivé, což je u naprosté většiny uživatelů známý fakt. Větší zdanění má pak z těchto neřestí přivést více peněz do státní kasy.

Zdanění však bylo rychlejší, než někteří odborníci navrhovali. Od roku 2009 do roku 2019 se zdražovala krabička cigaret v průměru o 3 koruny každý rok. Skok však přišel v minulém roce, kdy došlo k zvýšení daní z 27 procent na 30 procent. To mělo za následek, že u některých značek vyskočila cena až o 15 korun.

Navýšení tak přispělo k tomu, že lidé za tabák utratili méně než v předešlém roce. V roce 2020 totiž Češi utratili v tomto segmentu 110,3 miliardy korun. O rok předtím to bylo o téměř 2 miliardy více. „Pokles nakoupeného množství tabáku je ve skutečnosti ještě výraznější, jelikož loni zdražil o 9,8 procenta. Ani toto výrazné zdražení – nejvyšší od roku 2009 – však nestačilo na to, aby výdaje lidí v České republice za tabák stouply. Zdá se tedy, že růst spotřební daně z tabáku se opravdu projevuje citelným poklesem jeho spotřeby. I když částečně se kuřáci zjevně přesunují na černý trh,“ řekl hlavní ekonom Trinity Bank Lukáš Kovanda.

Ani v dalších letech se však nepočítá s tím, že by se měla spotřební daň u tabáku zastavit. Ministerstvo financí už dříve uvedlo, že další zdanění bude následovat. „Sazby spotřební daně u tabákových výrobků jsou navyšovány podle schváleného harmonogramu pro období let 2021–2023. To zajistí právní i ekonomickou jistotu pro všechny zúčastněné subjekty a zároveň se nebude zvyšovat cenová dostupnost tabákových výrobků. Na základě přijatého pozměňovacího návrhu k daňovému balíčku pro rok 2021 se sazba u všech tabákových výrobků navýšila v roce 2021 o 10 procent a v letech 2022 a 2023 pak vždy o 5 procenta,“ řekl Tomáš Weiss z tiskového oddělení ministerstva financí.

Před přesunem lidí na černý trh však už dříve varovali ekonomové. Podle Kovandy navyšování spotřební daně může být tak prudké, že lidé se raději zaměří na neoficiální nabídku. „Zejména Češi z příhraničních oblastí tak častěji budou jezdit pro kartóny právě tam. Na jednom kartonu mohou ušetřit až stokoruny. Zřejmě také bude bujet černý obchod s cigaretami, případně se rozmůže jejich pašování, padělání a další kriminální činnost s nimi spojená,“ varoval Kovanda.

To potvrdil i hlavní ekonom platební společnosti Roger Dominik Stroukal. „Pouze část lidí skutečně sníží spotřebu, musíme také počítat s tím, že se část přesune na černý trh, kde budou konzumovat

výrobky s naopak vyšším zdravotním rizikem. Dopad na zdraví je tak diskutabilní, zatímco zvýšený příjem státní kasy se dá odhadnout relativně snadno. To se vládě v době, kdy naslibovala další výdaje, pochopitelně hodí," řekl dříve Stroukal.